

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายวิรุฬห์ แสงเทียน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๗/๒๕๖๗

วันที่ ๓๐ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { ศาลจังหวัดนราธิวาส ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความเห็นของศาลจังหวัดนราธิวาสแล้ว ส่วนที่ได้แย้งว่า พระราชบัญญัติ
มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕
มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ ถึงมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗
ถึงมาตรา ๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่ นั้น เห็นว่า
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ ที่กำหนดแนวทาง
ในการตรากฎหมายเพื่อให้รัฐพึงมีกฎหมายเพียงพอที่จำเป็น กำหนดกรอบแนวทางทั้งในแง่เนื้อหา
และกระบวนการจัดทำกฎหมาย รวมทั้งการดำเนินการภายหลังจากที่กฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว เพื่อมิให้
รัฐตรากฎหมายที่มีผลเป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนโดยไม่เหมาะสม มิใช่เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครอง
สิทธิและเสรีภาพของบุคคลโดยตรง ศาลรัฐธรรมนูญไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในส่วนนี้ จึงมีคำสั่งรับไว้พิจารณา
วินิจฉัยเฉพาะประเด็นที่ขอให้วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๒ ถึง
มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ ถึงมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง
และวรรคสาม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่ และ
เมื่อพิจารณาความเห็นของศาลจังหวัดนราธิวาส ความเห็นและข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ
เอกสารประกอบแล้ว เห็นว่า ศาลจังหวัดนราธิวาสไม่ได้แสดงเหตุผลประกอบความเห็นที่ พระราชบัญญัติ
มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕

มาตรา ๓ และมาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง อย่างไร จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในส่วนนี้ด้วย และเห็นว่าคดีเป็นปัญหาข้อกฎหมาย และมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๒๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๘ ถึงมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

ความเห็น

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย” วรรคสอง บัญญัติว่า “การจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการ

อันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่ทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้น จะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่ทำความผิดมิได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุด แสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้” วรรคสาม บัญญัติว่า “การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี” มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว” วรรคสอง บัญญัติว่า “การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของ บุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ” มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่” วรรคสอง บัญญัติว่า “การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ ตราขึ้นเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือการผังเมือง หรือ เพื่อรักษาสถานภาพของครอบครัว หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์” มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงหรือ เศรษฐกิจของประเทศ การแข่งขันอย่างเป็นธรรม การป้องกันหรือขจัดการกีดกันหรือการผูกขาด การคุ้มครองผู้บริโภค การจัดระเบียบการประกอบอาชีพเพียงเท่าที่จำเป็นหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ อย่างอื่น”

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๔ มาตรการเฝ้าระวัง นักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ เป็นมาตรการที่ถูกกำหนดโดยศาลตามคำขอของพนักงานอัยการ เพื่อป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงกลับไปกระทำความผิดซ้ำ และก่อน ปลอยตัวหากศาลเห็นว่านักโทษเด็ดขาดจะกระทำความผิดซ้ำภายหลังปล่อยตัวออกจากเรือนจำ ศาลอาจ กำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษได้หลายมาตรการ มีกำหนดระยะเวลาสูงสุด ไม่เกิน ๑๐ ปีนับแต่วันพ้นโทษ ตามความเหมาะสมกับสภาพความเสี่ยงของนักโทษเด็ดขาดที่พ้นโทษ รวมทั้งพิจารณาถึงความได้สัดส่วนของการใช้มาตรการที่อาจกระทบสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องถูกบังคับใช้ มาตรการ โดยมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านักโทษเด็ดขาดซึ่งศาล มีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ จะกระทำความผิดซ้ำภายหลัง

พันโทฯ ศาลอาจมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพันโทฯตามที่พนักงานอัยการร้องขอโดยกำหนดมาตรการเดียวหรือหลายมาตรการตามควรแก่กรณีก็ได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพันโทฯ ได้แก่ (๑) ห้ามเข้าใกล้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิด (๒) ห้ามทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด (๓) ห้ามเข้าเขตกำหนด (๔) ห้ามออกนอกประเทศเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล (๕) ห้ามก่อให้เกิดอันตรายต่อละแวกชุมชนที่ตนพักอาศัย (๖) ให้พักอาศัยในสถานที่ที่กำหนด (๗) ให้พักอาศัยในสถานบำบัดที่กำหนดหรือให้ไปอยู่ภายใต้การดูแลในสถานบำบัดภายใต้การดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้รับการรับรองโดยกระทรวงสาธารณสุขตามที่ศาลเห็นสมควร (๘) ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือผู้ดูแลสถานที่พักอาศัยหรือสถานบำบัด (๙) ให้มำรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือได้รับการเยี่ยมจากพนักงานคุมประพฤติหรืออาสาสมัครคุมประพฤติหรือเจ้าหน้าที่อื่นตามระยะเวลาที่กำหนด (๑๐) ให้ใช้มาตรการทางการแพทย์ หรือมาพบหรือรับการตรวจรักษาจากแพทย์หรือบุคคลอื่นใดตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด (๑๑) ให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแก้ไขหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด (๑๒) ให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติดำเนินการเปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือการเปลี่ยนงาน (๑๓) ให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในการเฝ้าระวัง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ศาลอาจกำหนดระยะเวลาการเฝ้าระวังในแต่ละมาตรการตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันพันโทฯ” วรรคสี่ บัญญัติว่า “การมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี สาเหตุแห่งการกระทำความผิด ประวัติการกระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่นของผู้กระทำความผิด ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม โอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และความได้สัดส่วนของการใช้มาตรการที่ต้องกระทบสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องถูกบังคับด้วย” วรรคห้า บัญญัติว่า “หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการมีคำสั่งของศาลตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา” มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ให้กรมราชทัณฑ์จัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์เป็นรายบุคคล พร้อมทั้งความเห็นเห็นว่านักโทษเด็ดขาดผู้ใดสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเพื่อพิจารณาว่าสมควรกำหนดให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ แก่นักโทษเด็ดขาดผู้นั้น รวมทั้งกำหนดวิธีการและระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้มาตรการดังกล่าวเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ” วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาว่าสมควรกำหนด

ให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ กับนักโทษเด็ดขาดผู้ใดแล้ว ให้เสนอรายงานและความเห็นต่อพนักงานอัยการภายในเวลาอันสมควรก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง” วรรคสาม บัญญัติว่า “หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาและจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อได้รับรายงานและความคิดเห็นแล้ว หากพนักงานอัยการเห็นสมควรให้ใช้มาตรการการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจในท้องที่เรือนจำหรือสถานที่คุมขังของนักโทษเด็ดขาดก่อนการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดเพื่อมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังดังกล่าว” วรรคสอง บัญญัติว่า “คำร้องตามวรรคหนึ่งประกอบด้วยคำขอที่มีข้อเสนอและเงื่อนไข ตลอดจนระยะเวลาที่ศาลจะกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ เพื่อประกอบการพิจารณาของศาลในการมีคำสั่งตามมาตราหนึ่งมาตรการใดที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๒ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยข้อบังคับของอัยการสูงสุด” มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อศาลได้รับคำร้องตามมาตรา ๒๔ ให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่งโดยให้ส่งสำเนาคำร้องให้นักโทษเด็ดขาดเพื่อทราบวันไต่สวนและสิทธิในการให้ถ้อยคำด้วยและเรียกนักโทษเด็ดขาดมาให้ถ้อยคำ” วรรคสอง บัญญัติว่า “ให้ศาลถามนักโทษเด็ดขาดว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีก็ให้ศาลตั้งทนายความให้” วรรคสาม บัญญัติว่า “หากครบกำหนดที่กรมราชทัณฑ์ต้องปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดแล้ว แต่ศาลยังไม่ได้ไต่สวนคำร้องหรือมีคำสั่งตามที่พนักงานอัยการร้องขอ ให้กรมราชทัณฑ์ปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดไป ทั้งนี้ ในการไต่สวนให้ศาลมีอำนาจเรียกนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวมาให้ถ้อยคำประกอบการไต่สวนด้วย” มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้พนักงานคุมประพฤติตามกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤติเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่งของศาล โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน การสืบเสาะและพินิจ และการคุมความประพฤติตามกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤตินำมาใช้บังคับโดยอนุโลม” วรรคสอง บัญญัติว่า “หากผู้ถูกเฝ้าระวังไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดโดยคำสั่งศาล ให้พนักงานคุมประพฤติตรวจสอบถึงเหตุดังกล่าวและแก้ไข” วรรคสาม บัญญัติว่า “เมื่อครบกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๒๒ และในทุกกรอบหกเดือน ให้พนักงานคุมประพฤติจัดทำรายงานการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเสนอศาล หากศาลเห็นสมควร ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษก็ได้” วรรคสี่ บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา นี้ ให้กรมคุมประพฤติจัดทำฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน” มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“ในกรณีที่พฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของผู้ถูกเฝ้าระวังได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อพนักงานอัยการหรือผู้ถูกเฝ้าระวังร้องขอหรือศาลเห็นเอง ศาลอาจสั่งแก้ไขเพิ่มเติมลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษบางมาตรการหรือทุกมาตรการก็ได้ และเมื่อมีคำสั่งอย่างใดแล้ว ให้ศาลแจ้งให้ผู้ถูกเฝ้าระวังและผู้เกี่ยวข้องทราบ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การยื่นคำร้องของพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการโดยพนักงานคุมประพฤติจัดทำรายงานพฤติการณ์ดังกล่าว และความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการ”

มาตรา ๒๘ ถึงมาตรา ๓๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๕ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ เป็นมาตรการที่ศาลมีคำสั่งคุมขังผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงภายหลังพ้นโทษไป รวมถึงเป็นสภาพบังคับของการฝ่าฝืนมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ โดยมีกำหนดระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน ๓ ปี หากศาลเห็นว่าไม่มีมาตรการอื่นใดที่จะป้องกันมิให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดซ้ำได้อีก และให้กำหนดระยะเวลาคุมขังภายหลังพ้นโทษเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ไปกระทำความผิดซ้ำ หากหมดความจำเป็นดังกล่าวต้องปล่อยตัวผู้ถูกคุมขัง โดยมาตรา ๒๘ บัญญัติว่า “ศาลอาจมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่นักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ตั้งแต่วันพ้นโทษหรือภายหลังพ้นโทษเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามที่พนักงานอัยการร้องขอ หากศาลเห็นว่ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นจะไปกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดได้” มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการจัดทำรายงานการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง หากคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเห็นว่ามี ความจำเป็นที่จะต้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษกับนักโทษเด็ดขาดรายใดเพื่อไม่ให้ผู้ นั้นไปกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ให้คณะกรรมการดังกล่าวเสนอรายงานพร้อมทั้งความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปโดยให้นำมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเห็นว่ามี ความจำเป็นที่จะต้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามวรรคหนึ่ง ร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไป ให้คณะกรรมการดังกล่าวเสนอรายงานพร้อมทั้งความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยให้นำมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” วรรคสาม บัญญัติว่า “หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำ

ความผิดซ้ำและการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๓๐ ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวงหรือข้อบังคับของอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี” มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในระหว่างการดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๒ หากมี เหตุที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๘ หรือผู้ถูกเฝ้าระวัง ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ให้พนักงานคุมประพฤติ เสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อป้องกัน การกระทำความผิดซ้ำ” วรรคสอง บัญญัติว่า “พนักงานคุมประพฤติอาจเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการ เพื่อพิจารณาหรือพนักงานอัยการเห็นสมควรอาจขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ ร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไป ก็ได้” วรรคสาม บัญญัติว่า “หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำความเห็นของพนักงานคุมประพฤติ และการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๓๐ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือ ข้อบังคับของอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี” มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อศาลได้รับคำร้องของ พนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ ให้ศาลไต่สวนคำร้องโดยให้นำมาตรา ๒๕ มาใช้ บังคับโดยอนุโลม” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในวันไต่สวนถ้าผู้ถูกเฝ้าระวังไม่มาศาลตามหมายเรียกหรือ ตามนัดโดยไม่มีเหตุอันสมควร จงใจไม่รับหมายเรียก ได้หลบหนีไปหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะหลบหนี ให้ศาลมีอำนาจออกหมายจับเพื่อดำเนินการต่อไป และให้นำมาตรา ๓๘ วรรคสอง เรื่องการควบคุมตัว ผู้ถูกจับมาใช้บังคับโดยอนุโลม” มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการพิจารณาคำร้องของพนักงาน อัยการตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มีกำหนดระยะเวลาเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ ผู้นั้นพ้นโทษ” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดซ้ำซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันพ้นโทษ หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการ เฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการ ร้องขอก็ได้ โดยให้นำหมวด ๓ มาตราการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เมื่อนับ ระยะเวลาทั้งหมดรวมกันแล้ว จะต้องมิมีระยะเวลาไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ” มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ศาลอาจ สั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังโดยมีกำหนดระยะเวลาเพียงเท่าที่

จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้ถูกเฝ้าระวังถูกควบคุมตัว แต่เมื่อนับระยะเวลาที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและระยะเวลาในครั้งนี้อย่างรวมกันแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์ระยะเวลาไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ถือว่าคำสั่งการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของศาลสิ้นสุดลง” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังโดยมีกำหนดระยะเวลาเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้ถูกเฝ้าระวังถูกควบคุมตัว หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังดังกล่าวต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอก็ได้ โดยให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เมื่อนับระยะเวลาที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและระยะเวลาในครั้งนี้อย่างรวมกันแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์ระยะเวลาไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ” มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการบังคับตามคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษและให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม” วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ใดถูกคำสั่งให้คุมขังภายหลังพ้นโทษ ให้กรมราชทัณฑ์คุมขังไว้ในสถานที่คุมขังที่มีใช้เรือนจำและจะปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป หรือเมื่อครบกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่เริ่มมีการคุมขังภายหลังพ้นโทษและในทุกรอบหกเดือน ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้มีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือเปลี่ยนคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นคำสั่งเฝ้าระวังแทนก็ได้” มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “เมื่อศาลได้มีคำสั่งคุมขังผู้ถูกเฝ้าระวัง ถ้าผู้นั้นยังมิได้รับการคุมขังก็ดีหรือได้รับการคุมขังแต่ยังไม่ครบถ้วนโดยหลบหนีก็ดี ถ้าพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือนับแต่วันที่ผู้นั้นหลบหนีระหว่างเวลาที่ต้องคุมขัง เป็นอันล่วงเลยการคุมขัง จะคุมขังผู้นั้นไม่ได้” และมาตรา ๓๖ บัญญัติว่า “ก่อนครบกำหนดเวลาคุมขังภายหลังพ้นโทษ หากศาลไม่ได้มีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษต่อเนื่องจากการคุมขังตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๓ วรรคสอง พนักงานอัยการอาจยื่นคำร้องต่อศาลก่อนครบกำหนดการคุมขังเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกคุมขังเมื่อครบกำหนดการคุมขังได้ แต่ศาลอาจมีคำสั่งดังกล่าวภายหลังครบกำหนดการคุมขังก็ได้ และให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๑ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๖ การคุมขังฉุกเฉิน เป็นมาตรการที่ศาลมีคำสั่งคุมขังผู้ถูกเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษเป็นการฉุกเฉินเป็นเวลาไม่เกิน ๗ วัน เนื่องมาจากบุคคลดังกล่าวแสดงพฤติการณ์ใกล้ที่จะกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง และไม่มีมาตรการอื่นใดที่ยับยั้งได้ โดยมาตรา ๓๗ บัญญัติว่า “กรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกเฝ้าระวังจะกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และมีเหตุฉุกเฉิน หากไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้ถูกเฝ้าระวังกระทำความผิดดังกล่าวได้ เมื่อพนักงานอัยการร้องขอ ศาลอาจสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังได้ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง” มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ถ้าปรากฏเหตุตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๗ ให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวังขอให้ศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน” วรรคสอง บัญญัติว่า “ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ถูกเฝ้าระวังตามมาตรา ๗๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ห้ามควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และเมื่อศาลมีคำสั่งให้คุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังแล้ว ให้กรมราชทัณฑ์นำตัวผู้ถูกเฝ้าระวังไปคุมขังฉุกเฉินตามคำสั่งศาลต่อไป กรณีเช่นว่านี้ไม่ทำให้คำสั่งตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษสิ้นผลไป และให้ดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังดังกล่าวต่อไปภายหลังพ้นจากการคุมขังฉุกเฉิน” วรรคสาม บัญญัติว่า “หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำความเห็นของพนักงานคุมประพฤติและการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือข้อบังคับของอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี” มาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ศาลพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการโดยเร็ว ถ้าเป็นที่พอใจว่ากรณีมีเหตุตามที่บัญญัติในมาตรา ๓๗ ให้ศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ถูกเฝ้าระวังอาจยื่นคำร้องขอฝ่ายเดียวเพื่อให้ศาลยกเลิกคำสั่งนั้นเสีย ถ้าศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน คำสั่งเช่นว่านี้ให้เป็นที่สุด” วรรคสาม บัญญัติว่า “หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมีคำสั่งของศาลตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา” มาตรา ๔๐ บัญญัติว่า “ให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการบังคับตามคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน และให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม” และมาตรา ๔๑ บัญญัติว่า “เมื่อศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินแล้ว ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการให้มีการเสนอความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาเสนอต่อศาลให้มีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษที่ศาลมีคำสั่งตามหมวด ๔ หรือเพื่อเสนอ

ต่อศาลให้มีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามหมวด ๕ เพื่อป้องกันผู้ถูกคุมขังฉุกเฉินกระทำ ความผิดซ้ำ”

เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ มีเหตุผลในการประกาศใช้ว่า เนื่องจากผู้กระทำความผิดอาญาบางประเภท ที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง เช่น การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การฆาตกรรม การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับ อันตรายสาหัส รวมทั้งการนำตัวบุคคลไปเรียกค่าไถ่ เมื่อถูกจำคุกจนพ้นโทษและได้รับการปล่อยตัว สู้สังคมแล้ว ถึงแม้ว่าจะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจบ้างแต่ไม่มีสภาพบังคับ เป็นกฎหมายและไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่ง ยังมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกันซ้ำอีก สมควรมีกฎหมายเฉพาะ ที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดดังกล่าว โดยการกำหนดให้มีมาตรการแก้ไข พ้นผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ และมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ เพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นอีก และเพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟู ผู้กระทำความผิด โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสม พระราชบัญญัติ ดังกล่าวมีเจตนารมณ์เพื่อแก้ไขปัญหการกระทำความผิดซ้ำของผู้พ้นโทษที่กลับมาก่อเหตุอาชญากรรม ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง และเป็นการกระทำความผิดซ้ำซากติดเป็นนิสัย ผู้ตกเป็นเหยื่อ จากการกระทำความผิดได้รับผลกระทบต่อร่างกายหรือจิตใจอย่างรุนแรง รวมถึงสร้างผลกระทบต่อ ความรู้สึกของคนในสังคมเป็นอย่างมาก อันส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม แต่ด้วยข้อจำกัดของกฎหมาย ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นไม่สามารถควบคุม ติดตาม เฝ้าระวัง และแก้ไขฟื้นฟูผู้พ้นโทษที่จะต้องปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขและไม่ไปกระทำความผิดซ้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับผู้กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับเพศหรือคดีที่ใช้ความรุนแรงมีลักษณะแตกต่างจากผู้กระทำความผิดทั่วไป ทั้งใน ส่วนของพฤติกรรมการกระทำความผิด ระดับความเสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำสูง การลงโทษจำคุกโดยไม่ได้รับการแก้ไขฟื้นฟูเป็นการเฉพาะรายที่เหมาะสมมีผลเป็นเพียงการลงโทษการกระทำที่ผู้กระทำความผิดได้ กระทำไว้ในอดีต ไม่ได้เป็นการแก้ไขที่ต้นเหตุของการใช้ความรุนแรง จึงจำเป็นต้องมีมาตรการเพื่อสร้าง ความปลอดภัยและป้องกันความเสียหายให้กับสังคม โดยมีมาตรการหลากหลายตั้งแต่มาตรการแก้ไข พ้นผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ไปจนถึงมาตรการคุมขัง ภายหลังพ้นโทษและการคุมขังฉุกเฉินซึ่งเป็นมาตรการสุดท้าย การออกคำสั่งในแต่ละมาตรการจะต้อง กระทำโดยศาลเท่านั้นเพื่อเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพประชาชน

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๒๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

ที่ศาลจังหวัดนครราชสีมาเห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดมาตรการต่าง ๆ อันมีเนื้อหาจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของผู้กระทำความผิดแม้ว่าจะได้รับโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดจนครบถ้วนแล้ว โดยการบังคับใช้มาตรการเฝ้าระวังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรม สร้างความปลอดภัยในสังคม และแก้ปัญหาและลดอัตราการกระทำความผิดซ้ำ ไม่มีความจำเป็นต้องใช้มาตรการต่าง ๆ ในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ สร้างความเสียหายต่อสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชนผู้ถูกบังคับใช้มากกว่าที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาชน นอกจากนี้ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังย่อมมีผลเท่ากับเป็นการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าจำเลยจะไปกระทำความผิด ลิดรอนสิทธิและเสรีภาพของจำเลยอันเนื่องมาจากการกระทำที่ยังไม่เกิดขึ้น ไม่เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน ขัดต่อหลักนิติธรรม ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นกฎหมายที่ต้องการแก้ไขปัญหการกระทำความผิดซ้ำของผู้พ้นโทษที่กลับมาก่อเหตุอาชญากรรมในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง อันเป็นการกระทำความผิดซ้ำซากติดเป็นนิสัยและนำมาซึ่งความเสียหายต่อสังคมโดยรวม เนื่องจากข้อจำกัดของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติดังกล่าวทำให้การแก้ไขฟื้นฟู ควบคุม ติดตาม และเฝ้าระวังผู้พ้นโทษไม่ทำให้ไปกระทำความผิดซ้ำยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร กล่าวคือ ประมวลกฎหมายอาญา เรื่อง วิธีการเพื่อความปลอดภัย ยังมีวิธีการที่ขาดความหลากหลาย ไม่ครอบคลุมและเหมาะสมกับบริบทของสังคมในปัจจุบัน การพิจารณากำหนดให้ใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยศาลต้องพิจารณาไปพร้อมกับการพิจารณาโทษ ทำให้ศาลไม่สามารถทราบถึงพฤติกรรมของนักโทษเด็ดขาดว่าในระหว่างได้รับโทษมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างไร และไม่ทราบถึงพฤติการณ์หรือความเป็นไปได้ภายหลังพ้นโทษว่านักโทษเด็ดขาดจะเป็นอันตรายต่อสังคมอยู่หรือไม่ รวมถึงไม่มีหน่วยงานของรัฐคอยเฝ้าระวังมิให้ผู้กระทำความผิดไปกระทำความผิดซ้ำและส่งเสริมฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับสู่สังคม หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญายังไม่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมถึงการบังคับโทษนักโทษเด็ดขาด

ทั้งที่อยู่ภายในเรือนจำและภายนอกเรือนจำ และศาลไม่สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอัตราโทษและวิธีการ บังคับโทษให้เป็นไปตามพฤติการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของนักโทษได้ เช่น การศึกษาอบรมภายในเรือนจำ รวมถึงไม่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับมาตรการต่าง ๆ ภายหลังพ้นโทษ หรือพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกฎหมายที่ใช้ในการบังคับโทษภายในเรือนจำซึ่งบังคับใช้กับนักโทษโดยทั่วไป มิได้มี มาตรการฟื้นฟูแก้ไขเฉพาะราย และบังคับใช้กับนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการพักการลงโทษหรือได้รับปล่อยตัว ไปก่อนครบกำหนด มิได้ครอบคลุมถึงนักโทษเด็ดขาดที่พ้นโทษเพราะรับโทษครบกำหนดตามคำพิพากษา และพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นกฎหมายที่ใช้ในการคุมประพฤติผู้ที่อยู่ระหว่างรอการ ลงโทษตามคำพิพากษา หรืออยู่ระหว่างปล่อยชั่วคราว หรือได้รับคำสั่งพักการลงโทษตามพระราชบัญญัติ ราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เท่านั้น มิได้ครอบคลุมถึงการเฝ้าระวังหรือคุมประพฤติผู้กระทำความผิดที่พ้นโทษ จากเรือนจำไปแล้ว ประกอบกับผู้กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงมีลักษณะ แตกต่างจากผู้กระทำความผิดทั่วไป ทั้งในส่วนของพฤติกรรมการกระทำความผิด สาเหตุหรือปัจจัย ที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดซ้ำ ส่วนมากมาจากสภาพจิตใจ รวมทั้งประสบการณ์ของแต่ละบุคคล การลงโทษจำคุกมีผลเป็นเพียงการลงโทษสำหรับการกระทำที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำไว้ในอดีตเท่านั้น แต่ไม่อาจแก้ไขที่ต้นเหตุของการกระทำความผิดและไม่สามารถสร้างความปลอดภัยให้กับสังคมในอนาคตได้ สภาพปัญหาดังกล่าวจึงมีการให้ความสำคัญกับการป้องกันสังคมในเชิงรุกเพื่อลดโอกาสในการกระทำ ความผิดซ้ำ อันเป็นการสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนและสังคม โดยมีพระราชบัญญัติมาตรการ ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนด มาตรการต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับเบาไปหาหนักในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ อันมีลักษณะเป็นวิธีการ เพื่อความปลอดภัยเช่นเดียวกับประมวลกฎหมายอาญา รวมถึงเป็นการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษของ นักโทษเด็ดขาด เพื่อเป็นมาตรการป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดหรือการกระทำที่เป็นภัยกับสังคม ในอนาคต เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๒๗ เป็นการกำหนดมาตรการเฝ้าระวัง นักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษที่จะต้องให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังผู้กระทำความผิดตามฐาน ความผิดที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวภายหลังพ้นโทษไปแล้ว โดยมาตรการ เฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษประกอบไปด้วยมาตรการจำนวนทั้งสิ้น ๑๓ มาตรการ ตามที่ กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒ วรรคสอง เพื่อเป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเฝ้าระวัง นักโทษเด็ดขาดเพื่อไม่ให้ไปกระทำความผิดซ้ำ และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายบรรลุวัตถุประสงค์ในการ ป้องกันและสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนและสังคม สำหรับกระบวนการกำหนดมาตรการเฝ้าระวัง

ดังกล่าวนั้น พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดให้กรมราชทัณฑ์จัดทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นว่่านักโทษเด็ดขาดผู้ใดสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ เพื่อพิจารณาว่าสมควรกำหนดให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังแก่นักโทษเด็ดขาดผู้นั้นภายหลังพ้นโทษหรือไม่ รวมทั้งกำหนดวิธีการและระยะเวลาในการใช้มาตรการดังกล่าว หากคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาว่าควรกำหนดให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังให้เสนอรายงานและความเห็นต่อพนักงานอัยการก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง และให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่งการดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นเป็นกระบวนการพิจารณากลับกรอว่านักโทษเด็ดขาดผู้ใดสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังดังกล่าวหรือไม่ โดยมีหลักประกันสิทธิในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลที่เปิดโอกาสให้นักโทษเด็ดขาดมาชี้แจงข้อมูลเสนอต่อศาล และหากนักโทษเด็ดขาดดังกล่าวไม่มีนายความก็ให้ศาลตั้งนายความให้ กระบวนการดังกล่าวเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของปัจเจกชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อให้ได้รับการดำเนินคดีอย่างเป็นธรรม ให้โอกาสปัจเจกชนสามารถต่อสู้ป้องกันสิทธิของตนได้อย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้บุคคลนำพยานหลักฐานเข้ามาหักล้างข้อกล่าวหาต่าง ๆ ก่อนที่ศาลจะกำหนดให้ใช้มาตรการที่เป็นผลร้ายแก่ตนเอง นอกจากนี้ ในการพิจารณากำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดแต่ละราย ศาลสามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณากำหนดให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังให้เหมาะสมกับนักโทษเด็ดขาดแต่ละคนซึ่งมีปัจจัยที่เป็นความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำที่แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี สาเหตุแห่งการกระทำความผิด ประวัติการกระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่นของผู้กระทำความผิด ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม โอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด รวมทั้งคำนึงถึงความได้สัดส่วนของการใช้มาตรการที่ต้องกระทบสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องถูกบังคับ หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่านักโทษเด็ดขาดดังกล่าวไม่มีพฤติกรรมที่จะเป็นความเสี่ยงหรือไม่สามารถกลับไปกระทำความผิดซ้ำได้อีก ศาลมีอำนาจยกคำร้องของพนักงานอัยการ แต่หากเห็นว่ามีความเสี่ยงที่จะเป็นความเสี่ยงหรืออาจกลับไปกระทำความผิดซ้ำได้อีก ศาลมีอำนาจกำหนดมาตรการเฝ้าระวังได้ทั้งมาตรการเดียว หรือหลายมาตรการตามความเหมาะสมของนักโทษเด็ดขาดแต่ละคน อีกทั้งระยะเวลาการเฝ้าระวังตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกำหนดให้ศาลมีอำนาจกำหนดระยะเวลาได้ตามที่เหมาะสมกับนักโทษเด็ดขาดแต่ละคนแต่ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่พ้นโทษ และทุกหกเดือนให้ศาลมีอำนาจทบทวนการใช้มาตรการ โดยให้พนักงานคุมประพฤติจัดทำรายงานการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเสนอศาล และหากศาลเห็นสมควรศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่ง

มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษก็ได้ เพื่อให้การใช้มาตรการดังกล่าวเป็นไปเฉพาะเพื่อความจำเป็นในการป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นอีกเท่านั้น รวมถึงมิให้กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของนักโทษเด็ดขาดที่ถูกใช้มาตรการเฝ้าระวังมากจนเกินไป เมื่อพิจารณาซึ่งน้ำหนักระหว่างผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ สิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒ เสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๘ รวมถึงเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ กับประโยชน์สาธารณะในการสร้างความปลอดภัย รวมถึงป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นอีกอันเป็นการสร้างความเสียหายให้กับสังคมโดยรวม เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน บัญญัติดังกล่าวไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แม้เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย สิทธิส่วนบุคคล เสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ และเสรีภาพในการประกอบอาชีพ แต่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญกำหนด เพื่อประโยชน์สาธารณะในการป้องกันและสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนและสังคมจากการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นอีก รวมถึงรักษาความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน และมีได้เป็นกฎหมายที่ทำให้บุคคลต้องได้รับโทษทางอาญาหรือสันนิษฐานไว้ก่อนว่าจำเลยมีความผิด หรือให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการควบคุมหรือคุมขังบุคคลแต่อย่างใด จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๘ ถึงมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

ที่ศาลจังหวัดนครราชสีมาเห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดมาตรการต่าง ๆ โดยเฉพาะมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๘ ถึงมาตรา ๓๖ และการคุมขังฉุกเฉินตามมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๑ มีเนื้อหาจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของผู้กระทำความผิดแม้ว่าจะได้รับโทษ

ตามคำพิพากษาถึงที่สุดครบถ้วนแล้ว ประกอบกับผู้ถูกบังคับใช้มาตรการดังกล่าวยังมีได้มีการกระทำความผิดอาญาหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันเป็นสาระสำคัญของการกระทำความผิดอาญาไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายตามหลักความสัมฤทธิ์ผล ไม่มีความจำเป็นต่อการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล อีกทั้งเป็นมาตรการที่สร้างความเสียหายต่อสิทธิเสรีภาพของผู้ถูกคุมขังมากกว่าการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาชน ไม่เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน และเมื่อศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการดังกล่าวย่อมมีผลเท่ากับเป็นการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าจำเลยจะไปกระทำความผิด การไต่สวนและมีคำสั่งใช้มาตรการดังกล่าวเป็นกระบวนการพิเศษแยกต่างหากจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสามัญ เป็นการบังคับควบคุมตัวบุคคลโดยที่ผู้นั้นยังมิได้กระทำความผิดและไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหา ขัดต่อหลักนิติธรรมชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดมาตรการต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับเบาไปหาหนักในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำอันมีลักษณะเป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัย รวมถึงเป็นการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษของนักโทษเด็ดขาด มาตรการดังกล่าวมีความหลากหลายตั้งแต่การเฝ้าระวังไปจนถึงการคุมขังซึ่งเป็นมาตรการสุดท้ายสำหรับมาตรา ๒๘ ถึงมาตรา ๓๖ เป็นการกำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง เป็นมาตรการที่ให้ศาลมีคำสั่งคุมขังผู้กระทำความผิดดังกล่าวเมื่อไม่มีมาตรการอื่นใดที่จะป้องกันมิให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดซ้ำ โดยมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษใช้ได้ทั้งในกรณีที่เป็นมาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดที่กำลังจะพ้นโทษต่อเนื่องนับจากวันพ้นโทษ ซึ่งจะต้องแสดงเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลดังกล่าวจะไปกระทำความผิดซ้ำ และไม่มีมาตรการใดที่จะป้องกันอีกได้ รวมทั้งใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษไม่อาจป้องกันการกระทำความผิดซ้ำได้ รวมถึงใช้ในกรณีที่เป็นสภาพบังคับของการฝ่าฝืนมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ โดยในระหว่างที่นักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษอยู่ในระหว่างการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ หากนักโทษเด็ดขาดดังกล่าวฝ่าฝืนเงื่อนไขการเฝ้าระวังพนักงานอัยการอาจร้องขอให้คุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษได้ โดยการใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษทุกกรณีศาลสามารถออกคำสั่งให้ใช้มาตรการในการคุมขังสูงสุดไม่เกินสามปี ส่วนมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๑ เป็นการกำหนดมาตรการในการคุมขังฉุกเฉิน เป็นมาตรการที่ศาลมีคำสั่งคุมขังผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงเป็นการฉุกเฉินเนื่องจากผู้ถูกใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามหมวด ๔ มาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๒๗ แสดงพฤติการณ์ใกล้ที่จะกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงซ้ำอีกและไม่มีมาตรการอื่นใดที่

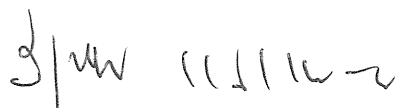
ยับยั้งได้ โดยศาลสามารถออกคำสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษเป็นเวลาไม่เกิน ๗ วัน เมื่อพิจารณาบทบัญญัติในมาตรา ๕ กำหนดนิยามคำว่า “คุมขัง” หมายความว่า การควบคุมนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษหรือผู้ถูกเฝ้าระวังไว้ในเขตกำหนดเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และมาตรา ๓๔ ประกอบมาตรา ๔๐ กำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการบังคับตามคำสั่งคุมขัง ภายหลังพ้นโทษและคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน และให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตาม ประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้กรมราชทัณฑ์คุมขังผู้ถูกคำสั่งให้คุมขังภายหลังพ้นโทษ ไว้ในสถานที่คุมขังที่มีใช้เรือนจำและจะปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ มาตรการคุมขัง ภายหลังพ้นโทษและการคุมขังฉุกเฉินดังกล่าว เป็นมาตรการที่ทำให้วัตถุประสงค์ของกฎหมายในการป้องกัน สังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงเกิดขึ้นได้จริงและ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นมาตรการที่ถูกใช้สำหรับกรณีที่ไม่ มีมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษอื่นใดที่จะป้องกันมิให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดซ้ำ รวมถึงเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นสภาพบังคับของการฝ่าฝืนมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษ และมาตรการคุมขังฉุกเฉินเป็นมาตรการที่ให้ศาลมีคำสั่งคุมขังผู้ถูกเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ ที่แสดงพฤติการณ์ใกล้ที่จะกระทำความผิดเกี่ยวข้องกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงเป็นการฉุกเฉิน และไม่มี มาตรการอื่นใดที่ยับยั้งได้ แม้ว่ามาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษและการคุมขังฉุกเฉินจะมีลักษณะเป็น วิธีการเพื่อความปลอดภัยเช่นเดียว กับวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายอาญาในส่วนของ การกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๐ ซึ่งเป็นวิธีการในการป้องกันการกระทำความผิดของ ผู้ที่กระทำความผิดซ้ำ อย่างไรก็ตาม การกักกันดังกล่าวมีความมุ่งหมายโดยต้องการป้องกันการกระทำ ความผิดสำหรับผู้ที่เคยมีประวัติการกระทำความผิดซ้ำมาแล้วเท่านั้น โดยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๑ กำหนดให้ผู้ที่เคยถูกศาลพิพากษาให้กักกันมาแล้ว หรือเคยถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ไม่ต่ำกว่าหกเดือนมาแล้วไม่น้อยกว่าสองครั้งในความผิดตามที่ระบุไว้ และภายในเวลาสิบปีนับแต่วันที่ผู้นั้น ได้พ้นจากการกักกันหรือพ้นโทษแล้วแต่กรณี ผู้นั้นได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดในบรรดาที่ระบุไว้ นั้นอีกจนศาลพิพากษาลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือนสำหรับการกระทำความผิดนั้น ศาลอาจจะพิพากษา ให้กักกันมีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามปีและไม่เกินสิบปีก็ได้ กล่าวคือ จะต้องมีการกระทำความผิด มาแล้วถึงสามครั้งเท่านั้นศาลจึงจะสามารถสั่งให้ใช้การกักกันกับผู้กระทำความผิดได้ ศาลไม่สามารถใช้ ดุลพินิจสั่งกักกันผู้กระทำความผิดภายหลังจากพ้นโทษได้หากผู้นั้นยังมิได้กระทำความผิดมาแล้วถึงสามครั้ง ทั้งที่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงตามฐานความผิดที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติ มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕

มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง เป็นผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะแตกต่างจากผู้กระทำความผิดทั่วไป ทั้งในส่วน
ของพฤติกรรมการกระทำความผิด ระดับความเล็งสูงต่อการกระทำความผิดซ้ำ สร้างความรู้สึกไม่ปลอดภัย
ให้แก่เหยื่อของการกระทำความผิด รวมถึงสร้างผลกระทบต่อความรู้สึกของคนในสังคมเป็นอย่างมาก การปล่อยตัว
ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงดังกล่าวโดยที่รัฐไม่มีมาตรการใดป้องกันให้แก่สังคมอาจ
สร้างความเสียหายให้เกิดขึ้นในภายหลังได้ การมีมาตรการเพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่สังคมโดยที่
ไม่ต้องรอให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงกระทำความผิดซ้ำถึงสามครั้งเป็นสิ่งจำเป็น
ที่รัฐพึงกระทำเพื่อสร้างความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยให้แก่สังคม และในการพิจารณากำหนดให้ใช้
การกักกันตามประมวลกฎหมายอาญานั้นเป็นการพิจารณาไปพร้อมกับการพิจารณาโทษในคดีหลัก ทำให้
ศาลไม่สามารถทราบถึงพฤติกรรมของนักโทษเด็ดขาดว่าในระหว่างได้รับโทษมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
พฤติกรรมอย่างไร รวมถึงไม่ทราบพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของตัวนักโทษเด็ดขาดว่ายังเป็นอันตราย
ต่อสังคมอยู่หรือไม่ และในการฟ้องขอให้กักกัน ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๗ กำหนดให้หากจะ
ฟ้องภายหลังการฟ้องคดีอันเป็นมูลให้เกิดอำนาจฟ้องขอให้กักกันจะต้องฟ้องภายในกำหนดหกเดือนนับแต่
วันที่ฟ้องคดี มิฉะนั้นเป็นอันขาดอายุความ ซึ่งหากไม่ยื่นคำฟ้องภายในระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวก็จะไม่
สามารถดำเนินการกักกันได้ ทั้งที่ในการพิจารณาว่าภายหลังพ้นโทษสมควรจะต้องมีการกักกันกับนักโทษ
เด็ดขาดคนใดหรือไม่ควรจะต้องมีการพิจารณาถึงพฤติกรรมของนักโทษเด็ดขาดในระหว่างได้รับโทษด้วย
นอกจากนี้ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษและการคุมขังฉุกเฉินไม่ใช่มาตรการทางอาญาในการลงโทษ
ผู้กระทำความผิด เนื่องจากผู้กระทำความผิดได้รับโทษจำคุกสำหรับการกระทำความผิดของตนครบถ้วน
ตามคำพิพากษาของศาลแล้ว อีกทั้งสถานที่ที่ใช้คุมขังตามพระราชบัญญัติดังกล่าวมิใช่เรือนจำซึ่งเป็น
ที่ควบคุมตัวนักโทษเด็ดขาดทั่วไป รวมถึงกำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบจะปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังเสมือน
เป็นผู้กระทำความผิดมิได้ ทั้งสองมาตรการดังกล่าวเป็นมาตรการที่มีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันการ
การกระทำความผิดซ้ำในอนาคต การกำหนดมาตรการในการคุมขังมีกรอบการใช้ดุลพินิจของศาลว่า
สามารถกระทำได้เท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้นักโทษเด็ดขาดไปกระทำความซ้ำโดยไม่มีการอื่นใด
ที่จะป้องกันได้ หรือป้องกันมิให้ผู้ถูกเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษไปกระทำความผิดซ้ำเท่านั้น รวมถึงมีกรอบ
ระยะเวลาขั้นสูงในการใช้มาตรการกำหนดไว้อย่างชัดเจนเพื่อมิให้มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของ
นักโทษเด็ดขาดดังกล่าวเกินความจำเป็น และกรณีศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแล้ว
พระราชบัญญัติดังกล่าวยังกำหนดให้ในกรณีที่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป หรือเมื่อครบกำหนดหกเดือน
นับแต่วันที่เริ่มมีการคุมขังภายหลังพ้นโทษและในทุกกรอบหกเดือน ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนด
มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้อง

ต่อศาลให้มีคำสั่งแก้ไข เพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือเปลี่ยนคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นคำสั่งเฝ้าระวังแทนก็ได้ หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีขึ้นเพื่อให้การใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นไปเฉพาะเพื่อความจำเป็นในการป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นอีกเท่านั้น รวมถึงมิให้กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของนักโทษเด็ดขาดที่ถูกใช้มาตรการเฝ้าระวังมากเกินไปเฉพาะเพื่อความจำเป็น สำหรับกระบวนการในการมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษไม่ว่าในกรณีใด ๆ พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้เมื่อศาลได้รับคำร้องของพนักงานอัยการแล้วให้ศาลไต่สวนคำร้องโดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ ในส่วนของมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษมาใช้โดยอนุโลม กล่าวคือ ให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่ง มีการส่งสำเนาคำร้องให้นักโทษเด็ดขาดทราบการให้มีทนายความ รวมถึงนักโทษเด็ดขาดที่ถูกบังคับใช้มาตรการมีสิทธิในการให้ถ้อยคำต่อศาล ส่วนกรณีคำสั่งให้ใช้การคุมขังฉุกเฉินนั้น แม้ว่าศาลจะมีคำสั่งให้ใช้การคุมขังฉุกเฉินแก่นักโทษเด็ดขาดคนใดไปแล้ว แต่ต่อมาผู้ถูกเฝ้าระวังสามารถยื่นคำร้องขอฝ่ายเดียวเพื่อให้ศาลยกเลิกคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน และหากศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งคุมขังฉุกเฉินดังกล่าวให้คำสั่งของศาลเช่นนี้เป็นที่สุด การดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นเป็นกระบวนการพิจารณากลับกรองว่านักโทษเด็ดขาดผู้ใดสมควรให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือไม่ โดยมีหลักประกันสิทธิในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลที่เปิดโอกาสให้นักโทษเด็ดขาดมาชี้แจงข้อมูลเสนอต่อศาล และหากนักโทษเด็ดขาดไม่มีทนายความก็ให้ศาลตั้งทนายความให้อีกทั้งยังเป็นกระบวนการเพื่อทบทวนว่าคำสั่งให้ใช้การคุมขังฉุกเฉินมีความจำเป็นอยู่หรือไม่ การกำหนดกระบวนการดังกล่าวเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของปัจเจกชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อให้ได้รับการดำเนินคดีอย่างเป็นธรรม ให้โอกาสปัจเจกชนสามารถต่อสู้ป้องกันสิทธิของตนได้อย่างเต็มที่ที่เปิดโอกาสให้บุคคลนำพยานหลักฐานเข้ามาหักล้างข้อกล่าวหาต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลร้ายแก่ตนเอง มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษและการคุมขังฉุกเฉินจึงเป็นการคุมขังเพื่อความปลอดภัยของสังคม เป็นมาตรการสุดท้ายที่ศาลกำหนดขึ้นเพื่อความจำเป็นเฉพาะเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเท่านั้น หากหมดความจำเป็นดังกล่าวต้องปล่อยตัวผู้ถูกคุมขัง เป็นมาตรการที่ถูกกำหนดและถูกทบทวนตรวจสอบโดยองค์กรตุลาการที่มีกระบวนการวินิจฉัยซึ่งมีหลักประกันความเป็นธรรมและมีหลักประกันความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงเป็นมาตรการที่ปฏิบัติกับผู้ถูกคุมขังให้แตกต่างจากนักโทษเด็ดขาดที่ถูกลงโทษในเรือนจำ และดำเนินการคุมขังเพื่อวัตถุประสงค์ในการฟื้นฟูแก้ไขและนำผู้ถูกคุมขังกลับสู่สังคม เมื่อพิจารณาซึ่งน้ำหนักระหว่างผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของนักโทษเด็ดขาดที่ถูกใช้มาตรการคุมขังดังกล่าวในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ สิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒

เสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๘ รวมถึงเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ กับประโยชน์สาธารณะในการสร้างความปลอดภัย รวมถึงป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นอีกอันเป็นการสร้างความเสียหายให้กับสังคมโดยรวม เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน บทบัญญัติดังกล่าวไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แม้เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย สิทธิส่วนบุคคล เสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ และเสรีภาพในการประกอบอาชีพ แต่การจำกัดสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญกำหนด เพื่อประโยชน์สาธารณะในการป้องกันและสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนและสังคมจากการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นอีก รวมถึงรักษาความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ไม่ได้เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้บุคคลต้องรับโทษอาญาหรือกำหนดให้ปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิด หรือควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยไม่จำเป็น ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๒๗ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๘ ถึงมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

(นายวิรุทธิ์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ